

Nyhedsbrev

Regionernes Bio- og GenomBank

Oktober, 2023

Dette er et nyhedsbrev for Regionernes Bio- og GenomBank udarbejdet af sekretariatet.

Nyhedsbrevet informerer om nyt fra sekretariatet og biobankerne samt en status for materialeindsamlingen i biobankerne: Dansk CancerBiobank, Dansk ReumaBiobank, Dansk BloddonorBiobank, Dansk GenetiskBiobank, Dansk covid-19 Biobank samt Dansk DermaBiobank.

Vi modtager meget gerne RBGB-relevante nyheder til offentliggørelse i nyhedsbrevet fra læserne. Se evt. sekretariatets kontaktoplysninger sidst i nyhedsbrevet.

Indhold

Nyt fra sekretariatet	1
Projekt i fokus – Den store udlevering fra DCB er i gang	3
Status for materialeindsamling	4
Materialeindsamling på afdelingsniveau, DRB.....	8

Nyt fra sekretariatet

Udskiftning i sekretariatet

I august sagde vi tak for nu til vores studentermedhjælper, Olivia, som startede på bacheloruddannelsen i forsikringsmatematik på Københavns Universitet. Samtidig bød vi et varmt velkommen til Ida Arentzen, som er vores nye studentermedhjælper og vil være her en fast dag om ugen. Ida er biologistuderende på Københavns Universitet og starter sin kandidatuddannelse i cellebiologi til februar 2024.

Opdatering af samarbejdsaftaler i henhold til nye biobanker

I takt med at der løbende kommer flere og flere nye biobanker i RBGB, har vi opdateret vores samarbejdsaftaler til også at inkludere de senest tilkomne. Det betyder at der på nuværende tidspunkt er følgende 10 biobanker angivet i toppen af vores samarbejdsaftaler: Dansk CancerBiobank, Dansk GenetiskBiobank, Dansk DiabetesBiobank, Dansk DermaBiobank, Dansk ØjenBiobank, Dansk ReumaBiobank, Dansk BloddonorBiobank, Dansk Covid-19Biobank, Dansk ScreeningBiobank og Dansk WholeGenomeBiobank.

Økonomi

Økonomioversigten for første halvår af 2023 blev sendt ud ultimo August. Den er blevet taget godt imod og vi vil sige tak for de mange hurtige tilbagemeldinger. Oversigten for andet halvår 2023 vil blive sendt ud til december.

Status på den nye RBGB-hjemmeside

Som mange af jer allerede ved, er vi i fuld gang med at udarbejde en ny hjemmeside til RBGB. Der hersker ingen tvivl om at den nuværende hjemmeside sukker efter en tiltrængt modernisering, og derfor søsatte vi i foråret arbejdet med en ny og forbedret hjemmeside, som skal være både indbydende og brugervenlig for borgere såvel som fagfolk. Udarbejdelsen af hjemmesiden foregår i tæt samarbejde med Lunds Hjemmesider og ikke mindst arbejdsgruppen for den nye hjemmeside, som blev dannet under forårets faglige møder.

Første møde i arbejdsgruppen blev afholdt i starten af september, hvor særligt søgefunktionen til dokumenter blev drøftet. Netop denne funktion er af høj prioritet, idet den nuværende hjemmeside ikke længere kan opdateres. Det skyldes en serverfejl, som forhindrer os i at tilgå denne og uploade nye dokumenter til hjemmesiden. Det blev derfor besluttet på mødet, at den nye hjemmeside skal

være up and running hurtigst muligt, så nyeste versioner af dokumenter igen bliver offentligt tilgængelige. På nuværende tidspunkt kan disse rekvireres via sekretariatet mens nyhedsbreve, årsrapporter og PIXI altid vil være tilgængelige via vores [LinkedIn-profil](#). Vi sørger selvfølgelig for at holde jer opdateret, så snart der er adgang til den nye hjemmeside.

Mødekalender, efterår 2023

Nedenfor finder I datoer på efterårets møder. Som det fremgår af kalenderen, er samtlige møder i de faglige følgegrupper allerede afholdt, og vi vil sige mange tak for nogle gode og produktive møder. Samtidig ser vi frem til endnu to gode møder i hhv. Fagligt Råd og Styregruppen. Møderne vil blive afholdt online via Teams, og informationer herom vil blive udsendt i god tid forinden. Datoerne for forårets møder vil snarest blive fastlagt og vil fremgå af kommende årshjul 2024 samt næste nyhedsbrev.

7. september	Faglig Følgegruppemøde i DCB & D19B
7. september	Faglig Følgegruppemøde i DRB
13. september	Faglig Følgegruppemøde i DGB
21. september	Faglig Følgegruppemøde i DBB
2. november	Fagligt Råd møde
28. november	Styregruppemøde

Projekt i fokus – Den store udlevering fra DCB er i gang

Status på den store udlevering fra DCB

Over sommeren er vi, i sekretariatet, påbegyndt udarbejdelsen af plukkelister i forbindelse med den store udlevering fra Dansk CancerBiobank (DCB). Samlet skal der plukkes ca. 100.000 fuldblodsfraktioner fordelt over hele landet, og vi er derfor godt i gang med planlægningen af plukkearbejdet i tæt samarbejde med landets centreprojektledere (DCB, blod). På nuværende tidspunkt er der udarbejdet plukkelister på Center Rigshospitalet og Region Sjælland, plukkelisterne til Herlev er under udarbejdelse og sidst men ikke mindst er der plukket ca. 10.000 prøver fra Center Rigshospitalet af ihærdige studentermedhjælpere fra både Herlev og Rigshospitalet. Siden vi er gået i gang med plukkeprocessen, har National videnskabsetisk komité (NVK) godkendt en ny protokol som med O-link Explore 3072 vil undersøge plasma-fraktioner fra samme brede DCB-kohorte. Derfor skal der også startes en plukkeproces for plasmafraktioner i DCB. Det er sekretariatets forventning, at plukkelisterne for henholdsvis plasma og fuldblodsfraktioner vil blive kombineret, så det ikke bliver nødvendigt at plukke fra de samme bokse mere end én gang. I vil høre nærmere, når sekretariatet og projektet har udarbejdet hvor mange plasmafraktioner der ønskes udleveret.

Nedenstående følger en beskrivelse af projektet der ønsker udlevering af fuldblodsfraktioner:

Under titlen *”Udvikling af grundlaget for personlig medicin indenfor cancer – et genetisk studie på prøver fra Dansk CancerBiobank”* er projektets formål at finde individuelle og overlappende gen-varianter samt miljøfaktorer, som har betydning for kræftsygdomme og kræftsygdommes forløb. Hertil undersøges blandt andet betydningen af genvarianter og miljøfaktorer for udvikling af kræftsygdomme enkeltvis eller på tværs, sygdommenes forløb og om de spreder sig til andre organer samt betydningen af den genetiske kode i kræftceller og deres interaktion med personens medfødte genetik for sygdom og sygdomsforløb.

Trods mange nye behandlingsmuligheder, har kræftsygdomme fortsat høj dødelighed, og forskningen på kræftområdet er derfor af stor betydning. Mens nogle kræftsygdomme, som f.eks. modernærkekræft og kræft i tyktarmen, har en stor arvelig komponent, kan risikoen for at udvikle en kræftsygdom også være tæt knyttet til miljøfaktorer så som infektioner, rygning og alkohol. Yderligere, er det vist at mange kræftformer deler genetiske faktorer, hvorved det er særlig brugbart at afklare genetikken og de biologiske processer, som er baggrunden for kræftsygdomme samt at forske i betydningen af gener og miljøets påvirkning af kræftformer – enkeltvis såvel som på tværs af hinanden.

Forsøget er et case-kontrolstudie af genetiske varianter for kræftsygdom og kræftsygdommes sygdomsforløb. Cases findes blandt afdøde personer i Region Hovedstadens Biobank (RHB), personer i Dansk CancerBiobank (DCB), Dansk Bloddonor Biobank (DBB) og Det Danske Bloddonorstudie (DBDS). Som kontroller bruges afdøde personer fra RHB og raske personer fra DBB/DBDS. Under DCB fremfindes prøverne til det aktuelle forskningsformål for at isolere DNA og analysere DNA for genvarianter ved brug af Illumina Global Screening Array.

Da mange forskellige faktorer har betydning for, hvor alvorlige kræftsygdomme er, indsamles oplysninger vedrørende miljøfaktorer (fx rygning og BMI), diagnostik, behandlingsforløb mv. Oplysningerne indhentes fra registre under Sundhedsdatastyrelsen og regionernes kvalitetsdatabaser som blandt andet inkluderer CPR-registeret, Cancerregisteret og Patobank, og benyttes til at opdele patienter i grupper og herved undersøge hvilke

grupper, der klarer sig bedre end andre. Samlet, kan denne viden bruges til at forudsige hvilke behandlingstilbud patientgrupper har behov for.

Vil I vide mere om projektet, kan det fulde resumé rekvireres via RBGB-sekretariatet på mail: RBGB.sekretariat.herlev-og-gentofte-hospital@regionh.dk og for yderligere information kan projektet kontaktes ved henvendelse til Erik Sørensen på mail: Erik.Soerensen@regionh.dk

Status for materialeindsamling

Status for materialeindsamling indeholder kvartalsudtrækket for andet kvartal 2023, som ligeledes sendes til Sundhedsdirektørkredsen. Ønskes nærmere information om status for indsamlingen på lokalafdelingerne, kan centerprojektlederen eller sekretariatet for RBGB altid kontaktes mhp. et udtræk. Tabel 1-5 viser materialeindsamling på centerniveau for hver region (udtræk pr. 29.08.23). Til sammenligning angiver tabellerne tilsvarende tal for 2022.

			Antal materialer									
			1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023
Region Hovedstaden												
DCB	Center Rigshospitalet											
		Blod	505	518	562	436	479		467		2.013	954
		Væv	730	475	615	412	555		492		2.392	887
		Knoglemarv	12	18	13	11	18		10		53	29
		Hæm-blod	46	87	57	47	59		47		209	134
	Center Herlev											
		Blod	1.011	867	990	741	904		873		3.778	1.608
		Væv	675	891	711	809	718		807		2.911	1.700
		Knoglemarv	0	0	0	0	0		0		0	0
		Hæm-blod	0	0	0	0	0		0		0	0
DRB												
	Center Glostrup											
		Blod	123	120	133	96	102		123		481	216
		Ledvæske	1	6	4	0	7		1		13	6
		Væv	0	0	0	0	0		0		0	0
D19B												
	Center Rigshospitalet											
		Blod	3.522	2.481	213	0	2.091		935		6.761	2.481
	Center Herlev											
		Blod	2	0	0	0	0		0		2	0
DGB												
	Center Rigshospitalet											
		DNA	3.162	0	2.904	967	2.475		2.084		10.625	967
DDeB												

Gentofte												
	Blod	41	329	101	278	168		264		574	607	
	Væv	30	284	75	221	135		227		467	505	
Antal donorer												
		1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023	
DBB*												
	Rigshospitalet											
	Blod	2.578	1.002	2.056	418**	1.473		1.272		11.565	1.420	

Tabel 1: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Hovedstaden.

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle donorer giver blod flere gange i løbet af året

**manglende import fra juni grundet ferie

Region Sjælland			Antal materialer									
			1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023
DCB												
	Center Næstved											
	Blod	59	50	50	39	36		34		179	89	
	Væv	459	368	406	381	425		390		1.680	749	
	Knoglemarv	0	0	0	0	0		0		0	0	
	Hæm-blod	0	0	0	0	0		0		0	0	
DRB												
	Center Næstved											
	Blod	10	11	9	5	5		4		28	16	
	Ledvæske	0	0	0	0	0		0		0	0	
D19B												
	Center Næstved											
	Blod	0	0	0	0	0		0		0	0	
Antal donorer												
		1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023	
DBB*												
	Region Sjællands Sy-gehusvæsen											
	Blod	1.271	998	1.435	2.375**	1.815		1.631		8.000	3.373	

Tabel 2: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Sjælland.

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle donorer giver blod flere gange i løbet af året

**manglende import fra juni grundet ferie

Region Nordjylland			Antal materialer									
			1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023
DCB												
	Center Aalborg											

		Blod	389	352	327	331	282		345		1.343	683
		Væv	225	194	215	183	188		271		899	377
		Knoglemarv	118	102	76	77	72		125		391	179
		Hæm-blod	140	120	46	94	48		78		312	214
DRB												
	Center Hjørring											
		Blod	237	161	226	122	143		141		747	283
		Ledvæske	0	0	0	0	0		0		0	0
D19B												
	Center Aalborg											
		Blod	68	15	19	8	28		10		125	23
DGB												
	Center Aalborg											
		Blod	651	933	590	687	700		822		2.763	1.620
			Antal donorer									
			1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023
DBB*												
	Aalborg Universitets- hospital											
		Blod	705	674	822	646**	750		705		4.480	1.320

Table 3: Status for den kvartalsvise materialeindsamling for hvert center i Region Nord.

*summen af CPR-blod for hele året er mindre end summen af kvartalerne, fordi nogle donorer giver blod flere gange i løbet af året

**manglende import fra juni grundet ferie

			Antal materialer									
			1. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2022	2. kv. 2023	3. kv. 2022	3. kv. 2023	4. kv. 2022	4. kv. 2023	I alt 2022	I alt 2023
Region Midtjylland												
DCB												
	Center Aarhus											
		Blod	930	899	939	881	942		994		3.805	1.780
		Væv	371	304	358	329	343		351		1.423	609
		Knoglemarv	22	20	17	22	5		16		60	42
		Hæm-blod	23	20	17	25	5		16		61	45
DRB												
	Center Aarhus											
		Blod	129	83	127	83	106		64		426	168
		Ledvæske	0	0	0	0	0		0		0	0
D19B												
	Center Aarhus											
		Blod	414	102	173	53	173		153		913	155
			Antal donorer									

Materialeindsamling på afdelingsniveau, DRB

Tabel 6: Status for materiale indsamling i DRB fordelt på afdelingsniveau.

Lokalafdeling	Antal blodmaterialer 2021 (2. kvartal)	Antal blodmaterialer 2022 (2. kvartal)	Antal blodmaterialer 2023 (2. kvartal)
Rigshospitalet - Blegdamsvej	21	27	13
Hospitalet i Nordsjælland	0	0	0
Bispebjerg og Frederiksberg Hospital	2	0	0
Gentofte Hospital	12	14	33
Rigshospitalet - Glostrup	141	98	50
Aalborg Universitetshospital	50	44	63
Regionshospital Nordjylland, Hjørring	210	182	59
Holbæk sygehus	0	0	0
Sjællands Universitetshospital, Køge	0	9	5
Slagelse Sygehus	0	0	0
Næstved Sygehus	0	0	0
Sygehus Fyn, Svendborg	2	1	2
Odense Universitetshospital	4	8	9
Vejle Sygehus	83	29	13
Dansk Gigthospital, Sønderborg	586	311	116
Aarhus Universitetshospital	92	54	45
Regionshospitalet, Silkeborg	14	45	16
Regionshospitalet, Randers	1	0	0
Regionshospitalet, Horsens	3	30	16
Regionshospitalet, Herning	0	0	6

Oplysninger om Regionernes Bio- og GenomBank (RBGB) kan fås ved henvendelse til:
 Sekretariatet for Regionernes Bio- og GenomBank, Afdeling for Patologi, Herlev Hospital, Borgmester Ib Juuls Vej 73, Opgang 7, 4. etage, L5, 2730 Herlev. Tlf. (+45): 3868 9812/3868 9132. E-mail: RBGB.sekretariat.herlev-og-gentofte-hospital@regionh.dk